

Výchovný ústav, středisko výchovné péče, střední škola a školní jídelna

Černovice, Jiráková 285, PSČ 394 94,
IČO: 70844348, ČNB č.ú. 4737261/0710
tel.: 565 492 201, 565 492 203, fax: 565 492 116
e-mail: vu.cernovice@vucernovice.cz
datová schránka: ID84y8f2ewww.vucernovice.cz

Program poradenských služeb ve škole

Poskytování poradenských služeb ve škole se řídí zákonem č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 564/2004 Sb., § 16 - § 18 (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

1. Školní poradenské služby

Školní poradenské služby jsou zajišťovány školním poradenským pracovištěm.

Za poskytování školních poradenských služeb odpovídá ředitel školy, případně jím pověřený pracovník. Ředitel školy zodpovídá také za vytvoření programu poradenských služeb a za vytvoření preventivního programu školy, dále se podílí na zajištění výchovného poradenství.

2. Pracovníci školního poradenského pracoviště (ŠPP)

Podle obsahu činnosti rozlišujeme:

Výchovný poradce se věnuje problematice kariérového poradenství a procesu integrace žáků se SVP (viz příloha č. 1).

Ing. Hana Gocalová

Školní metodik prevence pracuje především v oblasti prevence rizikového chování žáků (viz příloha č. 2).

Ing. Hana Gocalová

Školní psycholog poskytuje psychologické poradenství žákům s osobními, výchovnými nebo výukovými potížemi, spolupracuje s pedagogy, aby se jim s žáky pracovalo co nejlépe a co nejefektivněji, poskytuje krizovou intervenci

PhDr. Marta Franclová

Etoped má za úkol poznat žáky, získat jejich důvěru, pomoci jim vyrovnat se se všemi problémy a starostmi, které daný žák má. Částečně tak zastupuje roli rodiče, která v tomto případě většinou chybí. Následně má za úkol stanovit co nejpřesnější diagnózu a pokusit se o

stanovení prognózy s jakýmsi návodem, jak s dítětem dále pracovat tak, aby to bylo ve prospěch jak dítěte samotného, tak společnosti.

Mgr. Taťána Konvičková

Další pracovníci, kteří se podílejí na poradenských službách:

- třídní učitelé – vytváří vnitřní pravidla třídy, která jsou součástí otevřené a bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klima ve třídě, zprostředkovávají komunikaci s ostatními pedagogy, podílí se na diagnostice při problémech u jednotlivých žáků a třídního kolektivu, vedou třídnické hodiny s cílem zlepšení a upevnění vztahů mezi žáky
- další pedagogičtí pracovníci školského zařízení (vychovatelé) - vychovávají podle zásad a metod ŠVP, provádí průběžnou diagnostiku žáků ve výchovné skupině, registrují signály o možném problému žáka a hledají příčiny a vhodné formy nápravy, konzultují případné výchovné a vzdělávací problémy s třídním učitelem a s pracovníky poskytující poradenské služby školy, vedou jednání s žákem
- zdravotní personál - podporují vývoj žákyně k samostatné péči o její dítě, pomáhají nezkušené, mladé a nevyzrálé mamince zvládat její novou roli, společně usnadňují adaptaci v novém prostředí

3. Program poradenských služeb ve škole

Ve škole jsou zajišťovány poradenské služby v rozsahu odpovídajícím počtu a vzdělávacím potřebám žáků školy zaměřené zejména na:

- prevenci školní neúspěšnosti
- kariérové poradenství spojující vzdělávací, informační a poradenskou podporu k vhodné volbě vzdělávací cesty a pozdějšímu profesnímu uplatnění
- podporu vzdělávání a sociálního začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami
- vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných
- na průběžnou a dlouhodobou péči o žáky s výchovnými či vzdělávacími obtížemi a vytváření příznivého sociálního klimatu pro přijímání kulturních a jiných odlišností ve škole a školském zařízení
- včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů
- předcházení všem formám rizikového chování včetně různých forem šikany a diskriminace
- průběžné vyhodnocování účinnosti preventivních programů uskutečňovaných školou

- metodickou podporu učitelům při použití psychologických a speciálně pedagogických postupů vzdělávací činnosti školy
- spolupráci a komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci
- spolupráci školy při poskytování poradenských služeb se školskými poradenskými zařízeními (pedagogicko - psychologické poradny, speciálně pedagogická centra, střediska výchovné péče)

Účel poradenských služeb je přispívat zejména k:

- vytváření vhodných podmínek pro zdravý tělesný a psychický vývoj žáků, pro jejich sociální vývoj, pro rozvoj jejich osobnosti v průběhu vzdělávání
- naplňování vzdělávacích potřeb a rozvíjení schopností, dovedností a zájmů v průběhu vzdělávání
- prevenci a řešení výukových a výchovných obtíží, projevů různých forem rizikového chování, které předchází vzniku sociálně patologických jevů, a dalších problémů souvisejících se vzděláváním a s motivací k překonávání problémových situací
- vytváření vhodných podmínek pro vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním
- vytváření vhodných podmínek, forem a způsobů práce pro žáky, kteří jsou příslušníky jiných kultur nebo etnických skupin
- vytváření vhodných podmínek, forem a způsobů práce pro žáky nadané
- vhodné volbě vzdělávací cesty a pozdějšího profesního uplatnění
- rozvíjení pedagogicko-psychologických a speciálně pedagogických znalostí a profesních dovedností pedagogických pracovníků ve školách a školských zařízeních
- zmírňování důsledků zdravotního postižení, zdravotního znevýhodnění a sociálního znevýhodnění a prevenci jeho vzniku.

3.1. Strategie předcházení školní neúspěšnosti

- individuální podpora vzdělávání

Povinností pedagogů školy je přistupovat ke každému žákovi s respektem a vytvářet pro každého žáka rovné příležitosti k jeho zapojení do kolektivu ostatních žáků. Svým jednáním podporují skupinu třídy a komunitu školy, ve které by se každý žák měl cítit přijímán a podporován v rozvoji svého potenciálu. Neúspěch žáka musí být vnímán a řešen jako normální stav procesu učení, který se dá řešit. Obory vzdělávání školy v různých úrovních a formách samy o sobě přináší heterogenní pozice žáků, kdy si každý nese „svůj potenciál“ do procesu vzdělávání a musí být tak v této rovině chápán a přijímán. To je pak predikcí individuální podpory žáků.

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 Sb. Školní neúspěšnost je problémem, jehož řešení si vyžaduje individuální práci s žákem. Bývá důsledkem disproporcí ve vývoji osobnosti žáků, v jejich výkonnosti, motivaci, volných vlastnostech a v neposlední řadě v rodinném prostředí. Neprospěch je nejčastěji způsoben souborem těchto příčin, které je třeba včas rozkrýt a přijmout adekvátní opatření směřujících k nápravě. Z našich zkušeností vyplývá, že prospěchově slabý žák má velmi často buď

dlouhodobé zdravotní problémy, nebo nízkou sebedůvěru a nedostatečnou motivaci, výjimečně se setkáváme s negativním postojem ke škole či jinými mimoškolními skutečnostmi – zejména neobvyklou situací v rodině, či náhlou událostí v rodině žáka. V případě zjištění rizikové neúspěšnosti žáka v některém vyučovaném předmětu informuje třídní učitel ředitele školy či výchovného poradce, kteří dále jednají s žákem a vyučujícími daného předmětu či předmětů a domluví možnosti a opatření vedoucí k nápravě. Výsledkem jednání je plán dostudování učiva a termíny doplnění hodnocení, je domluven harmonogram konzultací žáka s učitelem/učiteli a konkrétní forma dostudování a testování zameškaného učiva. Jednání jsou zapsána a stvrzena podpisy zúčastněných. Neúspěch žáka bývá velmi často provázen jeho vysokou, často neomluvenou absencí. Za prospěchově slabého žáka je považován žák, který je hodnocen v 1. a 3. čtvrtletí stupněm nedostatečně alespoň v jednom předmětu nebo je hodnocen stupněm dostatečně ve čtyřech a více předmětech. Na každé pedagogické radě vždy třídní učitel poskytuje informace ohledně žáků s nejvyšší absencí a s největšími prospěchovými změnami.

Nejčastější metody práce se žáky, jichž se týká strategie předcházení školní neúspěšnosti:

- průběžné pozorování chování a prospěchu žáka, jeho začleňování do kolektivu, adaptace na nové prostředí (důraz kladen na první ročníky, po přestupu během školního roku, žáci nacházející se v obtížných životních situacích apod.)
- poskytování možnosti zažít úspěch (např. u žáků s nižší sebedůvěrou je třeba jejich motivaci neustále posilovat častější pochvalou či vyjádřením zájmu o žáka)
- poskytování podnětného prostředí – motivace žáků
- spolupráce učitelů a vychovatelů – vzájemné průběžné sdílení informací a vyhodnocování zjištěných skutečností s ohledem na ochranu osobních údajů
- práce s posudky z odborných pracovišť, z OSPODu, zprávy od psychologa, etopeda
- dohled na žáky s vyšší absencí – plán dostudování učiva a termíny doplnění hodnocení, konzultace s žákem, kde se domluví harmonogram a různé způsoby podpory žáka, vyšší absence je vždy z útěku, snaha o kontakt i v době útěku
- ke každému žákovi přistupujeme individuálně, s ohledem na jeho problémy, vždy je na prvním místě nabídka řešení problematkové situace formou dostudování učiva a složení dodatečných zkoušek dle schopností a možností žáka
- pravidelně uskutečňujeme sociálně- pedagogicko-zdravotní porady
- individuální konzultace žáka s učiteli, zadání domácí práce k dostudování (nejčastěji tematické celky)
- dohoda s učiteli o termínech zkoušení – vše písemnou formou a mohou být stvrzené podpisy žáka i učitele
- podpůrné pomůcky pro samostatnou práci žáka – např. přehledy, tabulky, nákresy aj. dle charakteru předmětu, které pomohou žákovi lépe se orientovat v látce, kterou zameškal
- individuální podpora matek, které se starají o děti

- individuální přizpůsobení rozvrhu, výuka na internátě v době mateřské dovolené a šestinedělí

4. Časová dostupnost služeb poradenských pracovníků školy

Konzultační hodiny poradenských pracovníků pro žáky, zákonné zástupce, pedagogické pracovníky jsou po předchozí dohodě během celého pracovního týdne.

Kontakty na poradenské pracovníky školy jsou uvedeny v příloze č. 3., na webových stránkách školy, ve standardech kvality VÚ, v dokumentu Metodika školního roku.

5. Práce s informacemi a důvěrnými daty

Informace a důvěrná data o žácích a jejich rodičích, o kterých se poradenští pracovníci dozvědí v souvislosti s výkonem své poradenské činnosti, jsou ochraňována v souladu se zákonem č. 101/2000Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Poradenští pracovníci školy zejména:

- zachovávají mlčenlivost o skutečnostech týkajících se osobních údajů žáků a zákonných zástupců žáků
- zachovávají mlčenlivost o zdravotním stavu žáků
- dbají, aby programy, se kterými pracují při poskytování poradenské služby, byly nainstalovány pouze na určených počítačích, byly přístupné až po přihlášení uživatele ke školní počítačové síti
- dbají, aby dokumenty týkající se osobních údajů žáka a zdravotního stavu žáka byly uloženy v uzamykatelné skříni a nebyly volně přístupné

6. Informovanost o poradenských službách školy

Program poradenských služeb ve škole je veřejně přístupný na webových stránkách školy, nástěnce a projednáváno na třídnických hodinách a v konzultačních hodinách ŠPP.

Individuální konzultace pro studenty, jejich zákonné zástupce a pedagogy po předchozí domluvě (tel. 734 255 977, h.gocalova@vucernovice.cz), nebo bez předchozí domluvy v době konzultačních hodin: PO: 13:00 – 14:30 hod

Koordinátorka ŠPP: Ing. Hana Gocalová

7. Účinnost

Tento program nabývá účinnosti dnem 1. 9. 2021.

Přílohy:

příloha č. 1 - Pracovní náplň výchovného poradce

příloha č. 2 - Pracovní náplň metodika prevence

příloha č. 3 – Minimální preventivní program školy na školní rok 2023/2024.

Mgr. et Mgr. Josef Michálek
ředitel

VÝCHOVNÝ PORADCE

1. **Kariérové poradenství** a poradenská pomoc při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě žáků, tj. zejména:

- a) koordinace mezi hlavními oblastmi kariérového poradenství - kariérovým vzděláváním a diagnosticko-poradenskými činnostmi zaměřenými k volbě vzdělávací cesty žáka
- b) základní skupinová šetření k volbě povolání, administrace, zpracování a interpretace zájmových dotazníků v rámci vlastní odborné kompetence a analýzy preferencí v oblasti volby povolání žáků
- c) individuální šetření k volbě povolání a individuální poradenství
- e) spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a středisky výchovné péče při zajišťování poradenských služeb přesahujících kompetence školy

2. **Podpora vzdělávání žáků se SVP**, tj. zejména na:

- a) **spolupráci a komunikaci se školskými poradenskými zařízeními** při zajišťování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i pro jiné potřeby než školy
- b) přípravu podmínek pro vzdělávání žáků se SVP ve škole, koordinace poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinace vzdělávacích opatření u těchto žáků
- c) tvorbu a vyhodnocováním **individuálních vzdělávacích plánů**
- d) **vedení písemných záznamů** umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce

METODIK PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ se zaměřuje zejména na:

- a) koordinaci preventivního programu školy,
- b) prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalizmu, šikaně a dalším projevům rizikového chování žáků školy,
- c) metodické vedení činnosti učitelů školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů (dále jen PSPJ),
- d) preventivní práci s třídními kolektivy ve spolupráci s třídními učiteli,
- e) vyhledávání žáků s rizikem či projevy sociálně nežádoucího chování ve spolupráci s třídními učiteli,
- f) spolupracuje s orgány státní správy, které mají v kompetenci problematiku prevence,
- g) vytváří dokument o výsledku preventivní práce školy za školní rok,
- h) vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti metodika prevence.

Minimální preventivní program

Školní rok 2023/24

Školní metodik prevence: Ing. Hana Gocalová

Konzultační hodiny

Pro žáky – pondělí 13.00-14.30

Pro rodiče – po dohodě v jakémkoli termínu

Kontakt: h.gocalova@vucernovice.cz

Úvod

Minimální preventivní program vychází z pokynu MŠMT, Č.j.:14514/2000-51. Cílem je vést dítě ve spolupráci s rodiči k rozvoji sebepoznání, růstu zdravého sebevědomí, ke zvládnutí stresových situací (zejména bez pomoci návykových látek) a formovat osobnost žáka tak, aby se přiměřeně svému věku orientoval v dané problematice, zkoumal ji, ptal se a dělal rozhodnutí. Dále aby si vážil svého zdraví, uměl nakládat se svým volným časem a zvládal základní sociální dovednosti, včetně vytváření zdravého a příjemného klimatu ve škole.

Školní preventivní program sociálně patologických jevů je zaměřen na předcházení následujícím sociálně negativním jevům:

- Záškoláctví
- Šikana, kybersikana; rasismus, xenofobie, vandalismus
- Kriminalita, delikvence
- Drogová závislost, alkoholismus, kouření, onemocnění HIV/AIDS a další infekční nemoci související s užíváním návykových látek
- Virtuální drogy (počítače, televize, video, mobilní telefony)
- Gambling (patologické hráčství)
- Domácí násilí
- Týrání a zneužívání dětí, sexuální zneužívání dětí
- Poruchy příjmu potravy (mentální anorexie, mentální bulimie)
- Předcházení školní neúspěšnosti

Cíle minimálního preventivního programu pro školní roky 2023/2024

1. osvěta pedagogů a široké veřejnosti, školení pedagogických pracovníků
2. zavádění estetické a právní výchovy, výchovy ke zdravému životnímu stylu a jiné oblasti preventivní výchovy do výuky jednotlivých předmětů, ve kterých ji lze uplatnit
3. uplatňování různých metod a forem působení na jednotlivce a skupiny dětí a mládeže zaměřených na podporu rozvoje jejich osobnosti a sociálního chování
4. vytváření podmínek pro smysluplné využití jejich volného času
5. vytváření takových podmínek vzdělávacího procesu, při kterém nedochází k narušení osobnostního vývoje žáků
6. vytváření podmínek pro zamezení sociálně patologických problémů, drogových a jiných závislostí
7. průběžné sledování situace ve škole, uplatňování různých metod a forem umožňujících včasné podchycení ohrožení dětí
8. spolupráce školy s rodiči žáků, s vychovateli, střediskem výchovné péče, policií a ostatními institucemi zabývajícími se prevencí patologických jevů u dětí
9. prevence proti záškoláctví, šikaně, kyberšikaně, vandalismu, kouření, alkoholismu, gamblingu
10. vzájemná komunikace trojúhelníku (učitel – žák – rodič, vychovatel), zlepšení klimatu ve škole
11. zdravý životní styl
12. sexualita a partnerské vztahy
13. posílení individuality a uvědomování si sebe sama
14. informovanost o nebezpečí sekt
15. zajistit přednášku k některému z témat

Nabízené aktivity v rámci MPP

- **aktivity pro žáky**

Konzultační hodiny výchovného poradce a metodika prevence sociálně patologických jevů

Informace a odkazy na nástěnky ve škole

Šetření situace na škole formou dotazníků v rámci projektu

Výchova a vzdělávání k zdravému životnímu stylu a k odolnosti vůči negativním společenským jevům

Zapojení dívek do školních a mimoškolních soutěží

Sportovní soutěže – stolní tenis, fotbal, volejbal atd.

Spolupráce s Policií ČR – beseda s žáky

Kulturní představení – návštěva divadla

Navštěvování školní knihovny

Nácvik kulturních a sportovních vystoupení žáků

Besedy a přednášky

Dokumenty a filmy: film Jakub, Na hraně, Mezi stěnami, Mezi nimi, Sami- režisér David Vigner

Komunikace se žáky prostřednictvím školní nástěnky a tematických časopisů

- **informovanost učitelů – přístup k informacím**

Spolupráce učitelů s metodikem prevence sociálně patologických jevů

Konzultační hodiny metodika prevence sociálně patologických jevů

Obměna nástěnky

Předávání informací, nápadů a podnětů ze školení a přednášek

Zajímavé a podnětné odkazy na internetu

Učitelé si mohou půjčit metodické pomůcky, videokazety, propagační materiály

Seznámení s preventivním programem školy

Program proti šikanování podle Metodického pokynu ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení (Č.j. 24 246/2008-6).

- **aktivity pro rodiče, vychovatele**

Seznámení s preventivním programem školy (na webových stránkách výchovného ústavu)

Seznámení s řádem školy

Poskytnutí adresáře poskytovatelů služeb v oblasti primární prevence

- **aktivity učitelů**

Práce s odbornou literaturou a časopisy

Spolupráce s rodiči, odbornými pracovníky- školním psychologem, etopedem, vychovateli – konzultace, beseda s odborníkem, řešení složitých výchovných situací (výchovné komise)

Držení dozorů o přestávkách na chodbách, v jídelně

Spolupráce s dětským kurátorem, sociálními pracovníky

Spolupráce s Policií ČR a Městskou policií – besedy o problémovém chování, kriminalitě dětí, o práci policie a ostatních složek – hasiči, záchranáři

Spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou

Vzájemná informovanost a spolupráce mezi těmito složkami, školou a rodiči (kriminalita, vandalismus, násilné jednání apod..)

Obecná témata prostupující všemi učebními obory:

- ochrana zdraví

- rodina a její funkce pro zdravý rozvoj jedince

- osobní bezpečí, způsob chování v krizových situacích

- centra odborné pomoci (např. *Linka bezpečí*)

- komunikace, asertivita

- mezilidské vztahy

- rozvoj sebepoznání a sebepojetí, rozvoj osobnosti, sebevědomí

- sociální výchova

Hodnocení

Ke každé zrealizované aktivitě bude zpracován zápis a průběh prováděné činnosti, která bude součástí plánu na šk. r. 2023/24.

V hodnocení bude kladen důraz na samostatnost, práci dívek ve skupině a schopnost jejich zapojení do práce a diskuze k dané problematice. Hodnoceny budou zejména postoje, které je možné v čase srovnávat, a dosažené výsledky a změny u konkrétní žákyně. Může docházet ke konfrontaci názorů žákyň, k rozboru kladných a záporných stránek.

Zejména se budeme snažit vystihnout, jak se v průběhu vzdělávání podařilo rozvinout osobnost dívky v oblasti jejích postojů, návyků a hodnot podstatných pro péči o zdraví a trávení volného času.

Závěr

Minimální preventivní program školy je součástí výchovy a vzdělávání žáků po celou dobu školní docházky. Účastní se ho učitelé, dívky, rodiče, vychovatelé a odborníci. Jeho efektivitu je možno zjistit mnohdy, až žáci opustí školu a dokáží, že se umí uplatnit v konkurenční společnosti svých vrstevníků bez různých „berliček“. Je velice těžké měřit efekt našeho preventivního působení bez pozdějších informací o žákyních. Každá žákyně má jiné životní zkušenosti a působí a platí na něho něco jiného. Program je sestaven a realizován tak, aby respektoval i tato fakta.

Důležitá bude podpora vzdělávání a sociálního začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami, vzdělávání žáků ohrožených školním neúspěchem, průběžná a dlouhodobá péče o žáky s výchovnými nebo vzdělávacími obtížemi, vytváření příznivého sociálního klimatu pro přijímání kulturních a jiných odlišností, včasná intervence při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů a předcházení všem formám rizikového chování včetně různých forem šikany a diskriminace za podpory odborných pracovníků, jako je školní psycholog a etoped.

Naší snahou a přáním je, abychom žáky vybavili schopností, vůlí a rozumovými předpoklady ubránit se bezohledným negativním psychologickým vlivům a nátlakům nejrůznějších part, sekt i jednotlivců, všem návykovým látkám a rizikovému chování v celé šíři.

Důležité www adresy:

Uvádím zde několik důležitých a zajímavých adres a kontaktů, které můžete vyhledat v případě potřeby:

- www.reknidrogamne.cz
- www.kourenistop.cz
- www.stop-koureni.cz
- www.minimalizacesikany.cz
- www.kybersikana.eu
- www.saferinternet.cz
- www.bezpecnyinternet.cz
- www.czechkid.cz
- www.anabell.cz
- www.dkc.cz
- www.sos.centrum.cz
- www.linkabezpeci.cz
- www.modralinka.cz
- www.stopnasilinadetch.cz
- www.zivot-bez-zavislosti.cz
- www.prevcentrum.cz
- www.abstinence.cz
- www.sananim.cz
- www.dropin.cz
- www.drogy.net
- www.rozkosbezrizika.cz
- www.donalinka.cz
- www.domacinasili.cz